

ЯК ЗАЙМАТИСЯ НАУКОВОЮ РОБОТОЮ

УРИВКИ З САМОВЧИТЕЛЯ

А.Б.Мішаїм, С.Д.Адам, Е.Ф.Онїях, Дж.Г.Бамада

Надруковано в журналі «The Journal of Irreproducible Results» (1958, Vol. 6, № 1).

Передпублікація

Пропонуємо дуже корисний метод, що дозволяє публікуватися частіше. Потрібно передбачити результати експерименту і опублікувати їх наперед. Це здорово зберігає час. У такий спосіб можна навіть позбавити себе від праці закінчувати експеримент; оскільки стаття опублікована, можна зайнятися чим-небудь іншим. Цей прийом у поєднанні з добре розвинутою уявою дозволяє опублікувати велике число експериментальних статей, не проводячи взагалі ніяких експериментів, і тим самим заощадити купу державних коштів. Правда, невелика незручність може виникнути, якщо хто-небудь вже провів експеримент і отримав інші результати. Але досвідчений науковець в цьому випадку може: а) повністю ігнорувати цю обставину; б) написати серію статей, присвячених опису тонких відмінностей в умовах експерименту, що призвели за собою різницю в результатах; у) виразити глибоку вдячність за вказівку на помилку і написати серію статей про нові експерименти, що дають правильні результати, а старі, помилкові, використовувати для демонстрації всіх труднощів і тонкощів цієї красивої роботи.

Сумісна публікація

Мистецтву ставити своє ім'я на чолі списку авторів присвячено багато досліджень, але деякі тонкі питання залишилися неосвітленими.

1. *Алфавітний трюк.* Оскільки алфавітний порядок при складанні списку авторів поступово стає загальноприйнятим, то корисно зосередитися на створенні для себе особисто міцної переваги. Цього можна добитися двояким чином: змінити прізвище, щоб нове починалося з букви А, або підбирати собі в співавтори людей з прізвищами з нижньої половини алфавіту (див., наприклад, G.C.Wick, A.S.Wightman, E.C.Wigner, Phys. Rev., 88, 101, 1952). Але в цьому випадку легко і промахнутися. Не слід гнатися за співавторами дуже крупного калібру. На статтю А. Бар-Нудника і Альберта Ейнштейна завжди посилятимуться: «Ейнштейн і др.», незалежно від порядку імен.

2. *Секретність.* Способи подовження списку наукових праць за рахунок використання режиму секретності не можуть бути тут приведені з міркувань державної безпеки. Цю інформацію можемо повідомити особисто.

3. *Приватне листування.* («Не можемо побити – візьмемо в союзники»). Якщо ви обхідним шляхом дізналися, що хтось закінчує відмінну

роботу і ось-ось її опублікує, пошліть йому лист, виклавши його роботу у вигляді ідеї, яка «недавно прийшла вам в голову». Поясніть, що пишете йому, оскільки чули, що він теж цим цікавиться, а пізніше, дізнавшись, що він «незалежно від вас» прийшов до тих же результатів, запропонуйте сумісну публікацію.

Конгреси

Високого розвитку досягло мистецтво подорожувати з одного міжнародного конгресу на інший, докладаючи скрізь цікаві роботи, виконані кимось іншим у вашому інституті, хто з тих або інших причин не зміг поїхати. Експерт-конгресмен може віртуозно запобігати можливості посилки когось іншого у відрядження, навіть якщо сам вже багато років не працює і в роботах, що представляються, не розбирається.

Полеміка

Потрібно навчитися використовувати помилки своїх колег для збільшення числа власних друкарських робіт. Експоненціальне зростання загального числа наукових публікацій супроводжується величезним збільшенням кількості нісенітниць, що з'являється в так званих серйозних наукових журналах. Без жодних зусиль можна знайти в літературі статтю, яка або а) повністю помилкова, або б) у ній правильні результати виходять за рахунок здійснення парного числа взаємно протилежних помилок, або в) вона повна дрібних неточностей. Її можна використовувати одним з наступних способів:

1. Написати декілька коротких заміток в різні журнали з вказівкою на помилки і неточності.

2. Написати довгу статтю, де критикується початкова робота і все переробляється «як слід». Дійсна різниця може полягати у видаленні декілька нікчемних неаккуратностей.

3. Виправити і переписати початкову статтю і опублікувати її, пославшись на першу як на незалежну, але слабку спробу, зроблену непридатними засобами.